§ 138 Sihkarvuohta ja gearggusvuohta

Áššegirjjit

- Dievasčoahkkin beavdegirji 2026-02-17—19, § 10
- Stivrabeavdegirji 2026-02-27, 38.1
- PM

Ášši ovdánbuvttii: Marianne Gråik

Sámedikki 2027 – 2029 bušeahtas meannuduvvo sihkkarvuohta ja gearggusvuohta oppalaš vuoruhussuorgin teakstaoasis hálddahusa birra, teakstaoassi 1.1.1

Eaktun doaibmi ollislašsuodjalussii leat ahte gearggusvuođadoaibmabijut leat buot olbmuid várás. Doaibmabijuide mat eai leat heivehuvvon sámiide sáhttá leat unnán ávki. Sámit, geat ráfiáiggi vásihit vaši ja vealaheami, leat erenoamáš hearkkit heahtedilis ja soađis. Seammás lea báikkálaš árbevirolaš máhttu, oktan boazodoalu biebmogálvufuolahusain, mii ii leat atnon resursan. Danin galggašii sámi servodat leat eanet oassin Ruoţa ollislašsuodjalusas

Dáhkkidit ahte suodjalusa ja siviila doaimmaid plánemiin ja čađahemiin váldet vuhtii boazodoalu dehálaš áigodagaide ja doaimmaide čilget got sámi ealáhusat sáhttet váikkuhit – ja seammás suodjaluvvot ollislaš suodjaleamis

- Dáhkkidit ahte suodjalus ja siviila doaimmaid plánemiin ja čađahemiin váldet vuhtii boazodoalu dehálaš áigodagaide ja doaimmaide,
- Čilget got sámi ealáhusat sáhttet váikkuhit – ja seammássuodjaluvvot ollislas suodjaleamis.

Barggut galget regulerejuvvot iešguđetge eiseválddi regulerenreivves ja čuovvoluvvot ovttas Sámedikkiin.

Stivra evttoha ahte Sámediggi mearrida

ahte bidjat dieđuid áššebáhpáriidda.

Ášši dárkkistuvvo seammás

§ 138 Säkerhet och beredskap

Dokument
- Plenumsprotokoll 2026-02-17—19, § 10
- Styrelseprotokoll 2026-02-27, 38.1
- PM

Föredragande:Marianne Gråik

I Sametingets budgetunderlag för 2027–2029 tas säkerhet och beredskap upp som ett övergripande prioriterat område under avsnittet om förvaltning, avsnitt 1.1.1

Ett fungerande totalförsvar förutsätter att beredskapsåtgärder når hela befolkningen. Åtgärder som inte är anpassade till samiska förhållanden riskerar att få begränsad effekt. Samer, som i fredstid utsätts för hat och diskriminering, är särskilt sårbara i kris och krig. Samtidigt är lokal och traditionell kunskap, inklusive renskötseln som livsmedelsförsörjning, en outnyttjad resurs. Det samiska samhället behöver därför integreras tydligare i Sveriges totalförsvar, för samisk delaktighet i krisberedskap, early warning och lägesbild,

- säkerställa att militär och civil verksamhet planeras och genomförs med hänsyn till renskötselns kritiska perioder och funktioner,
- redovisa hur samiska näringar kan bidra till – och samtidigt skyddas inom – totalförsvaret.

Uppdragen bör regleras i respektive myndighets regleringsbrev och följas upp gemensamt med Sametinget.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att lägga informationen till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart